

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle asetuksenantovaltuussäntelyn päivittämistä ja eräiden lakien kumoamista valtiovarainministeriön hallinnonalalla koskevaksi lainsäädännöksi

Diaarinumero	DKIR/309/00.05.00/2026
Esittelijä	Taloussuunnittelupäällikkö Johanna Simpanen
Perustelut	Valtiovarainministeriö pyytää Kirkkohallitukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle asetuksenantovaltuussäntelyn päivittämistä ja eräiden lakien kumoamista valtiovarainministeriön hallinnonalalla koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunto tulee antaa viimeistään 29.5.2026 vastamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. (Liitteet 1-2/347 §) Suomen perustuslain (731/1999) uudistus ja perustuslakivaliokunnan käytäntö ovat merkittävästi tarkentaneet asetuksenantovaltuussäntösten muotoilua tavallisissa laeissa. Perustuslain mukaan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä muista lain alaan kuuluvista asioista on säädettävä lailla. Asetuksella voidaan antaa vain tarkentavia säännöksiä lain puitteissa. Asetuksen antaminen edellyttää nimenomaista valtuutusta laissa. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että asetuksenantovaltuuden tulee olla selkeästi ilmaistu laissa ja riittävän tarkasti rajattu. Valtuuden kohde ja sisältö on määriteltävä niin, ettei asetuksella voida muuttaa lain olennaisia säännöksiä. Valtuutuksen soveltamisala ei saa olla liian laaja tai epämääräinen. Epämääräiset yleisvaltuudet, kuten ”asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta”, eivät enää täytä vaatimuksia. Valtiovarainministeriö on viime vuosina lainmuutosten yhteydessä jo merkittävästi tarkentanut laeissa olevia asetuksenantovaltuussäntöksiä, mutta hallinnonalan lainsäädännössä olevia yleisluonteisia asetuksenantovaltuussäntöksiä ei ole kuitenkaan kattavasti käyty läpi ja uudistettu. Tässä hallituksen esityksessä vanhat yleisluonteiset asetuksenantovaltuussäntökset esitetään kumottaviksi joko kumoamalla ne kokonaan tai tarkistamalla ne vastaamaan yksityiskohtaisuuden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Samalla pyritään varmistamaan se, että hallinnonalalla voidaan jatkossakin antaa asetuksen tasoisia säännöksiä siten, että perustuslain edellyttämät vaatimukset täyttyvät.

Tarkoituksena ei ole muuttaa lainsäädännön tai asetuksen tasoisten säännösten varsinaista sisältöä siten, että sillä olisi vaikutuksia lakien kohteena oleviin ihmisiin, oikeushenkilöihin tai muun tyyppisiin sidosryhmiin.

Lisätiedot

aaro.hottinen@evl.fi

Päätösehdotus

Annetaan valtiovarainministeriölle seuraava lausunto:

Kirkkohallitus pitää esityksen tavoitetta asetuksenantovaltuussäätelyn täsmäntämisestä ja ajantasaistamisesta perusteltuna. Sääntelyn täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden parantaminen edistää lainsäädännön selkeyttä ja vastaa perustuslain 80 §:stä seuraavia vaatimuksia.

Esitys on luonteeltaan pääosin säädöshuollollinen ja lainsäädäntötekniinen, eikä sillä esityksen mukaan ole tarkoitus muuttaa sääntelyn asiallista sisältöä tai aiheuttaa vaikutuksia lain soveltamisalaan kuuluviin toimijoihin.

Kirkkohallitus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että yksittäisissä kohdissa sääntelyn rakenteelliset muutokset voivat vaikuttaa käytännössä viranomais-ten ja veronsaajien tiedonsaantiin ja taloussuunnittelun edellytyksiin.

7.3 Laki korkotulon lähdeverosta

Kirkkohallitus pitää ehdotettua muutosta kannatettavana.

Sääntelyn nostaminen asetustasolta lain tasolle selkeyttää nykytilaa ja vähentää tulkinnanvaraisuutta. On perusteltua, että myös seurakunnat on sääntelyssä nimenomaisesti tunnistettu toimijoina, joille maksettavista korkotuloista lähdeveroa ei peritä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia seurakunnille.

7.5 Laki verotusmenettelystä

Kirkkohallitus kiinnittää erityistä huomiota verotusmenettelystä annetun lain 94 §:n muutokseen sekä siihen liittyvään verotusmenettelyasetuksen uudistamiseen.

Voimassa olevan verotusmenettelystä annetun asetuksen (763/1998) 6 §:ssä säädetään Verohallinnon velvollisuudesta toimittaa kunnille ja seurakunnille

arvio maksettavasta kunnallisverosta ja kirkollisverosta sekä verotuksen valmistuttua veronsaajakohtaiset tiedot. Näillä tiedoilla on keskeinen merkitys seurakuntien talousarvion laadinnassa, verotulojen ennakkoinnissa ja maksuvalmiuden hallinnassa.

Esityksestä ei käy riittävän selvästi ilmi, säilyykö vastaava velvoite Verohallinnolle jatkossa. Ehdotetut asetuksenantovaltuudet eivät sellaisenaan kata kyseisentyypeistä tiedonantovelvollisuutta.

Kirkkohallitus toteaa, että esityksen mukaan tarkoituksena ei ole muuttaa sääntelyn sisältöä siten, että sillä olisi vaikutuksia sidosryhmiin. Tästä näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että voimassa olevassa verotusmenettelyasetuksessa säädetty Verohallinnon tiedonantovelvollisuus kunnille ja seurakunnille säilyy myös jatkossa.

Kirkkohallitus pitää välttämättömänä, että Verohallinnon velvollisuus toimittaa kunnille ja seurakunnille verotuloarviot sekä veronsaajakohtaiset toteumatiedot säilytetään selkeästi ja oikeudellisesti sitovana sääntelynä joko laissa tai asetuksessa. Lisäksi on tärkeää, että tietojen toimittamisen aikataulu säilyy vähintään nykyisellä tasolla, jotta seurakunnat voivat luotettavasti suunnitella talouttaan.

7.7 Verontilityslaki

Kirkkohallitus kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä siirretään tarkemmat säännökset veronsaajaryhmien jako-osuuksien sekä yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien laskentaperusteista valtioneuvoston asetuksen tasolle.

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että laskentaperusteet ovat läpinäkyviä, ennakoitavia ja riittävän vakaita, jotta seurakunnat voivat luotettavasti arvioida verotilitysten kehitystä. Muutoksilla ei tule lisätä seurakuntien verotuloihin liittyvää epävarmuutta.

Yhteenveto

Kirkkohallitus pitää esitystä pääosin perusteltuna säädöshuollollisena uudistuksena. Erityisesti verotusmenettelyä koskevan sääntelyn osalta on kuitenkin

tärkeää varmistaa, että seurakuntien talouden suunnittelun kannalta keskeinen Verohallinnon tiedonantovelvollisuus säilyy selkeänä ja sitovana.

Käsittely	Asiaa käsiteltäessä oli paikalla tilastoasiantuntija Aaro Hottinen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Annetaan lausunto valtiovarainministeriölle lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta.